

מיהו יהודי

או: מהי צוואה?

לאחרונה נפוצו שמועות ופירסומים בדבר התנגדותם הצפויה של שני הליברלים, דן תיכון ואריאל ויינשטיין, לתמיכה בעמדת אגודת ישראל בקשר לחוק "מיהו יהודי". על פי פירסומים אלו, נובעת התנגדותם של השניים (לא פחות ולא יותר) מצוואתו הרוחנית של מנהיגיהם המנוח, ש"מחזה ארליך.

ארליך
מה אמר ר' לרבי?

רבה על מכת הפירסומים, וייחסו אותם לגורמים אינטרסטיים, שמטרתם לחבל כמה? במשאומותיהם הקואליציונית, המתנהל בינם ובין הליכוד, על אף החלטתו של נשיאיהם המדינה להטיל את הרכבת הממשלה על שמעון פרס. על-שום-מה הביעו רבני האגודה פליאה? מכיוון שבדיהם מידע שונה לחלוטין על עמדתו של ארליך בנושא: מסתבר שבפגישה סודית, שנערכה בבית פרטי בין ר' שימחה לרבי מגור, בהשתתפותו של הכליכוד, ר' אברהם שפירא, הכטיח ארליך לתמוך בחוק "מיהו יהודי", ועל כן "זוהי מורשתו" מסבירים לי באגודה.

קעת נסב הוויכוח, לא על "מיהו יהודי" אלא על "מהי צוואה".

פגישות צמרת

המטרה המוצהרת: הקמת ממשלה. הזמן: הקצוב ביותר. למעשה, זהו אמור להיות מירון (או אפילו — מיעוף) נגד הזמן.

דרך הביצוע: פגישות, פגישות, פגישות, ויחסי-הצניבור של מלונות דן והמלך דויד פורחים.

מה קורה בפגישות? ניקח רק אחת לדוגמה, והאמינו לי שהמידע הוא מיקרי ביותר.

המדובר בפגישת צמרת המערך (הסוף-כל-סוף-מועמד לראשות הממשלה, שמעון פרס, שני היצחקים לחוף ולבטחון, ואחרים) תמי" (יותר נכון: מה שנשאר ממנה — חבריה הכנסת, אהרון אברחמיאל, חבריה הכנסת לשעבר אהרון ארזן, וחבר שנתון בחוק, אלי דיין).

הפגישה נמשכה שעה ורבע. מה דובר בה? "שום דבר מיוחד", מרווחים לי שני הצדדים, ומצטטים דרשיה שנמשך שתי דקות בדיוק, ותכנון: תמי" הביעה תמיכה בממשלת אחרת-לאומית.

זהו מה עשה הפורום הנכבד-נרחב הזה במשך שאר הזמן שהוקצב לו? "אה...נו, את יודעת איך זה: אכלנו עוגות, שתינו קפה, ריכלנו... מה עורי? צפינו 10 דקות במבט לחדשות בטלוויזיה..." צחק אחד המשתתפים.

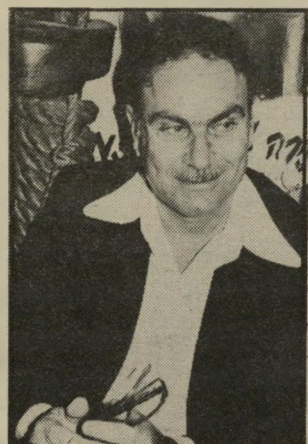
אי היחי שם סוף עונת הכספים

ביום הרביעי, בשעה 10.00 בבוקר, שקקה הקומה השלישית בבית-אסיפה בתל-אביב הכ"ים, עיתונאים, צלמים. על מה המהומה?

היתה זאת אחת משיבותיה האחרונות של ועדת-הכספים של הכסת ה'10 (שתיים נוספות התקיימו ביום החמישי והראשון, וכללו מסיבת-פרידה ליושב-ראש הוועדה, שלמה לוריניץ), שהתקיימה, בניגוד למינהגה, ברוב עם ותיקשות. אפילו האיש הבודד לכנסת ה'11, אהרון אברחמיאל, הפתיע את הנוכחים כשביצע הופעה היסטורית (והיסטורית מצד התיקשות) כבניין, הוא, אמנם, הגיע לוועדה מסיבותיו שלו, אך הפך עדימהר לכוכב החדר והמסדרונות (שם התרוצצו נציגי התיקשות).

על סדר היום היתה בקשתו של שריהאוצר, יגאל בהן-אורגד, מה-3 באוגוסט, היא הופנתה ל"כבוד הרב" (שלמה לוריניץ). הנידון: הקפאת כח אדם והתקשרויות בחברות ממשל-תיות.

אחת מהתבטאויותי האניסופיות

אמוראי
היכן? מדוע?

אברהם מזלוד, התמקם בלובי, ולא חדל מלהתראיין ולטלפן לסירוגין. גם שריהאוצר, שהתמקם בסמוך לחדר הוועדה, לא החמיץ מיקרופון או כל אביזר תיקשורתי אחר. בין עיתונאי לבין עיתונאי נוסף, הוא זימן אליו אחרים מחבריה הוועדה (עדי אמוראי מהמערך, יגאל בהן מהליכוד) והזין אותם ב"נתונים חיוביים", כפי שרווח לי בחיוכים רבי-שמעות.

מוזר...

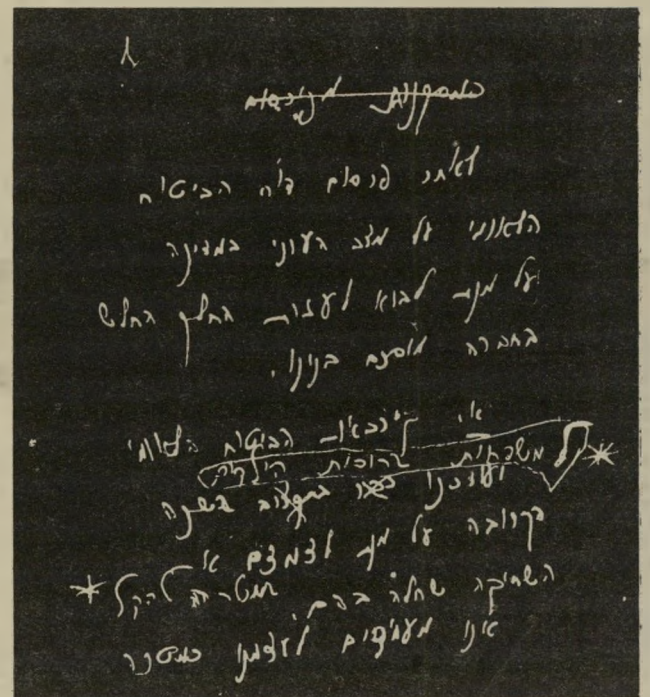
אחד מפלאי-המיתורין שהעסיקו את חברי ועדת-הכספים, בתום שתי

מיסמך היסטורי

הגיע לידי מסמך שנכתב בשי"תוף-פעולה היסטורית בין מנהיגי תמי"א, אהרון אברחמיאל, ושריהאוצר, יגאל בהן-אורגד.

מעשה שהיה כך היה: בסוף ינואר, בעת המשבר שאליו הטילה תמי"א את הממשלה, נחת אברחמיאל בלישכתו של שריהאוצר הטרי, שחגג אז מלאת שלושה חודשים לתפקידו רס"המעלה. המשבר נבע ממניעים סוציאליים טהורים, ואברחמיאל החליט לחלץ (ולריתק) את הממשלה מהמצב שאליו קלע אותה.

לכן הוא שלף פתק משולחן שר-האוצר, ורשם בחיפזון שלושה עקרונות נות מפתיעים בגמישותם, ודרוגמה: "אנו מעמידים לעצמנו כמטרה להחזיר

המיסמך בכתב-ידים של אברחמיאל ואורגד כוכבים בשמיים

הישיבות הרצופות השבוע: לא נעלמה הצעת-התקציב לישיבות חב"ד?

נושא ההקצבות לישיבות חב"ד הוא בעל ערך היסטורי (ומשפטי) עשיר. אנשי חב"ד עתרו באפריל לבית המישפט הגבוה לצדק, וזכו בעתירתם. בעיקבות זכייתם, נאלץ היועץ המישפטי לממשלה, יצחק זמור, לנסח קריטריונים, שעל פיהם יינתן הכסף לישיבות חב"ד. ניסוח הקריטריונים, כך נאמר לי על-ידי חברי ועדת-הכספים, מוכן מזה שבוע ימים. על פי הנוהל, יכולה ועדת-הכספים לדון רק בהצעות המוגשות לה על-ידי משרד-האוצר. שמועה עקשנית כי אוצר טוענת שההצעה כבר נוסחה.

אם כך, היכן — ומדוע — עוכבה? בקשר למקום הימצאה, קם חבר-הכנסת עדי אמוראי (מערך) במהלך הישיבה והציג שאלה זו ליושב-ראש שלמה לוריניץ. הלה ענה לו קבל עם ועדה, ההצעה, עדיין, לא הגיעה לידיי" מכיוון שיש להניח (או לפחות לקוות) שלוריניץ לא הסתכן בשקר כפורום כה מחייב מסתבר שההצעה אכן עוכבה באוצר.

נעבור לחלק המעניין יותר: מדוע? ובכן, בעת שנעשים מאמצים רשמיים, על פי החלטת נשיאיהם המדינה, מצידו של שימחון פרס, להקים קואליציה בראשותו, אין הליכוד שוקט על שמרי, ומאמציו המתחרתיים להקמת קואליציה בראשותו קרחתיים לא-מושקע לכיוון מה שנותר מאי-גודת-ישראל: אברהם שפירא ומ"נחם פרוש". אין ישיבותיהם סובלות, היסוחלילה, מבעיות תקציביות כמו אחיותיהן, ישיבות חב"ד. כמיטב המסורת הקואליציונית, הכסף זורם לישיבות האגודה בקצב משיעור רצון וממון, דבר שאינו מונע בעדם מלהתנגד לקצב דומה של הרמת כספים לישיבות חב"ד. על זה בדיוק נאמר בספר-הספרים, ואהבת לרעך כמוך...

חוגים במערך העלו את הסברה המאוד-הגיבנית שהצעת התקציב לישיבות חב"ד עוכבה אי-שם, בעיקבות לחצים שהופעלו מלמעלה-למעלה. כל זאת, כדי שלא להרגיז את השותף הקואליציוני הפוטנציאלי, אגודת-ישראל.

באוצר רוחים (אלא מה...) כל רמז או השערה בכיוון זה, כאשר לשאלה המתבקשת לאור זאת היכן, אם כך, ההצעה?

דקות של תרהמה הסתבר לנוכחים שאורגד מתעקש לנסח את המיסמך, שוב, למרות שהסכים לתוכנו ולניסוחו דקות אחרות קודם לכן.

המיסמך יגיע אליכם מאוחר יותר, הטיח לנציגי תמי"א, ושלחם למישר העבודה והרווחה, השוכן בסמוך למישרדו. חלפו שעות, הממשלה כולה עמדה בסיומן שאלה, ואילו המיסמך בושש להגיע.

בשעה 18.00 התקיימה ישיבת-חירום של הקואליציה באחד מחדרים הכנסת, סיבת החירום — היעדר מיסמך מוסכם על דעת כל הצדדים לפיתרון המחלוקת (המיסמך המוסכם, שנוסח בבוקר אותו יום, עדיין לא הגיע לידיהם של ראשי תמי"א).

מה בדיוק הבעיה? לחש השר, יצחק מודעי, לאהרון אברחמיאל, שישב לצידו, "מצידנו — אין כל בעיה" הפתיע אברחמיאל, ושלף את הפתק שנוסח שמונה שעות לפני כן כמשותף על-ידי ועל-ידי שריהאוצר, מודעי העתיק את העקרונות שנוסחו בפתק, שאני מעמידה לרשותכם, קם, והציע הצעת-פשרה גואלת. ההצעה התקבלה ברוב קולות, כולל זה של שריהאוצר — אותה הצעה שנוסחה בחופזה ב-10 בבוקר — וכך ניצלה (ומנית) הממשלה.

באוצר מכחישים: זה לא היה בדיוק ככה..."

סוף דבר: אחרי שעות-מתח מיר-תרות של כל מרכיבי הקואליציה, הגיע המיסמך למתרת היום למישרד-העבודה והרווחה, שם הוא מתויק עד עצם היום הזה.